

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Magdaleny Ježkové a soudců JUDr. Jany Kábrtové a Mgr. Tomáše Blažka ve věci

navrhovatele: **Ing. J. H.**

za účasti: **1) Městský úřad Smiřice**
sídlem Palackého 106, 503 03 Smiřice
2) volební strana SPOLU A JINAK
zastoupená zmocněncem R. R.
3) volební strana Sdružení za lepší Habřinu
zastoupená zmocněncem M. P.
4) volební strana Pro Habřinu společně
zastoupená zmocněnkyní Z. S.

v řízení o stížnosti na netransparentní přípravu voleb v obci Habřina, konaných ve dnech 23. – 24. 9. 2022,

takto:

- I. Návrh se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Obsah návrhu

1. Navrhovatel se včasným návrhem domáhal prošetření regulérnosti voleb do zastupitelstva obce Habřina. Odkázal na ustanovení § 15 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů (dále jen „zákon č. 491/2001 Sb.“), s tím, že je podezření na netransparentní přípravu komunálních voleb, a to z následujících důvodů:
 - S odkazem na ustanovení § 15 odst. 1 písm. e) cit. zákona, upravující povinnost starosty svolat první zasedání okrskové volební komise tak, aby se uskutečnilo nejpozději do 21 dnů přede dnem voleb a vyznamenal členy okrskové volební komise, jejichž účast na školení je povinná, o termínech školení k zásadám hlasování a k systému zjišťování a zpracování výsledků hlasování a důsledcích nesplnění povinnosti se jich účastnit – uvedl navrhovatel, že zástupkyně volební strany Pro Habřinu společně byla pozvána na zasedání okrskové komise až dne 14. 9. 2022,
 - S odkazem na ustanovení § 15 odst. 2 cit. zákona, podle něhož zasílá starosta oznámení o svolání prvního zasedání okrskové volební komise delegovaným a jmenovaným zástupcům do datové schránky, případně na adresu, kterou mu sdělili jako adresu pro doručování, na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, na kterou mají být doručovány písemnosti, nebo na adresu místa jejich trvalého pobytu, případně přechodného pobytu, jde-li o cizince podle § 4 odst. 1, a současně toto oznámení vyvěsí na úřední desce obecního úřadu, kdy oznámení se pokládá za doručené dnem vyvěšení na úřední desce. Při vyznamenal členů okrskové volební komise o termínech školení a o důsledcích nesplnění povinnosti se jich účastnit pak starosta postupuje obdobně – navrhovatel sdělil, že na úřední desce nic vyvěšeno

nebylo a zástupkyně volební strany Pro Habřinu společně byla pozvána na první zasedání okrskové komise až dne 14. 9. 2022,

- Dále navrhovatel poukázal na znění ustanovení § 18 odst. 3 cit. zákona, kde je upraven postup okrskové volební komise, která na svém prvním zasedání určí losem ze svých členů předsedu a místopředsedu. Losování řídí zapisovatel, ten se do losování nezařazuje. Pokud předseda nebo místopředseda okrskové volební komise odstoupí nebo nebude moci z jiných závažných důvodů vykonávat svoji funkci, proběhne losování znovu; do losování předsedy okrskové volební komise nebude zařazen místopředseda okrskové volební komise; do losování místopředsedy okrskové volební komise nebude zařazen předseda okrskové volební komise – zde navrhovatel sdělil, že zástupkyně volební strany Pro Habřinu společně byla pozvána na první zasedání okrskové komise až dne 14. 9. 2022 a tento den se dozvěděla, že předseda i místopředseda okrskové komise je již určen a oba jsou proškoleni. Ona na žádné školení pozvána nebyla a žádného se tedy nezúčastnila.
- 2. Navrhovatel má z uvedených důvodů za to, že příprava voleb v obci Habřina neproběhla v souladu se zákonem a navrhl prošetření jejich přípravy, průběhu a výsledků.

II. Vyjádření účastníků

- 3. Zmocněnec M. P. podal jménem **Sdružení za lepší Habřinu** dne 12. 10. 2022 sdělení, v němž uvedl, že první zasedání okrskové volební komise se konalo na obecním úřadě dne 2. 9. 2022, kdy bylo i oznámeno datum školení volební komise ve Smiřicích, z uvedeného jednání byla paní D. omluvena. Je pravda, že volebním stranám nebyla poskytnuta informace o počtu a sídlech volebních okrsků, avšak jedná se o malou vesničku a s ohledem na velkou účast občanů ve volbách toto pochybení nijak výsledek voleb neovlivnilo. Volby se konají vždy na obecním úřadu. Svolání komise proběhlo telefonicky, tedy rychle a operativně, losování předsedy nebylo nutné, neboť dva členové komise se tohoto postu vzdali s ohledem na své pracovní vytížení. Paní D. nemusela být školená, neboť zastávala pouze funkci člena volební komise. Sdružení za lepší Habřinu se nedomnívá, že by uvedené skutečnosti ovlivnily přímé hlasování voličů a tím výsledky voleb.
- 4. Strana **Pro Habřinu společně** podala prostřednictvím zmocněnkyně Z. S. své vyjádření k návrhu dne 17. 10. 2022. Sdělila, že prvního zasedání volební komise se paní J. D., delegovaná za stranu, neúčastnila, neboť se z pracovních důvodů omluvila. Informace ze strany obecního úřadu o počtu volebních okrsků, datu a místu konání voleb skutečně nebyla včas zveřejněna, obec je však malá, vždy je zde pouze jeden volební okrsek, volební místnost se nachází v budově obecního úřadu již mnoho let. Strana Pro Habřinu zastává názor, že pozdní uveřejnění cit. informace nijak průběh voleb neovlivnilo, ani jejich výsledky, o čemž svědčí i vysoká volební účast, která dosáhla téměř 80 %. Účast na školení členky volební komise nebyla nutná, neboť dle metodického pokynu se školení účastní zapisovatel a předseda.

III. Posouzení věci krajským soudem

- 5. Krajský soud věc přezkoumal v souladu s § 90 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), a to bez jednání, které není třeba nařizovat, a dospěl k následujícím zjištěním a právním závěrům.
- 6. Dle § 60 odst. 1 zákona o volbách podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva. Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí. Dle odst. 4 téhož ustanovení může návrh na neplatnost volby kandidáta

podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledek volby tohoto kandidáta.

7. Dle § 90 odst. 1 s. ř. s. se může za podmínek stanovených zvláštními zákony občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta.
8. Krajský soud považuje za nesporné, že navrhovatel podal návrh včas, stejně jako to, že je osobou k podání takového návrhu aktivně legitimován.
9. Algoritmus posuzování volebních stížností formuloval Nejvyšší správní soud poprvé v případě řízení o stížnostech na neplatnost volby kandidáta ve volbách do Evropského parlamentu v roce 2004 (usnesení ze dne 2. 7. 2004, sp. zn. Vol 6/2004; dostupné na www.nssoud.cz). Jeho podstata spočívá v tom, že si soud postupně položí tři otázky, a teprve pokud odpověď na všechny z nich bude kladná, lze stížnosti vyhovět. První podmínkou je protizákonnost, tzn. porušení některých ustanovení zákona o volbách nebo porušení jiných právních předpisů než výhradně zákona o volbách, a to v těch případech, kdy se z obsahového hlediska jedná o právní předpisy vážící se na volební proces a které z hlediska závažnosti dosahují ústavní intenzity, případně se jedná o případy přímé aplikace ústavních norem bez jejich konkretizace v předpisech jednoduchého práva (tzv. relevantní protiprávnost). Druhou podmínkou je existence přímého vztahu mezi touto protizákonností a výsledkem voleb. Tato podmínka je zamýšlena tak, že vylučuje všechny myslitelné případy, kdy sice skutečně dojde k porušení relevantních předpisů, nicméně toto porušení nemá žádnou souvislost se zjištěnými volebními výsledky. Třetí podmínkou je zásadní intenzita této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volební výsledky. Tato intenzita tedy musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k protizákonnému jednání nedošlo, dopadly by zřejmě volby odlišně. Tato intenzita by tedy musela způsobit „zatemnění“ volebních výsledků, tzn. jejich zásadní zpochybnění (viz Molek, P., Šimíček, V. Soudní přezkum voleb. Praha: Linde Praha a.s., 2006, 294-297 s.).
10. Krajský soud hodnotil navrhovatelem namítanou netransparentnost přípravy voleb v obci Habřina jednak na základě shora uvedených ustanovení zákona o volbách, současně i z pohledu teoretických východisek volebního soudnictví vymezených judikaturou jak Ústavního soudu, tak Nejvyššího správního soudu.
11. Navrhovatel jednak předeslal, že zástupkyně volební strany Pro Habřinu společně byla pozvána na zasedání okrskové komise až dne 14. 9. 2022, což považoval za porušení § 15 odst. 1 písm. e) cit. zákona. Jak plyne z výše cit. vyjádření stran, jednalo se o paní D., která však byla na zasedání okrskové volební komise, které se konalo dne 2. 9. 2022, omluvena. Dále z ustanovení § 18 odst. 5 zákona č. 491/2001 Sb., plyne, že zapisovatel, předseda a místopředseda okrskové volební komise je povinen zúčastnit se školení k zásadám hlasování a k systému zjišťování a zpracování výsledků hlasování. Jak vyplynulo z vyjádření stran, paní D. byla pouze členem okrskové volební komise, její proškolení ve smyslu citovaného ustanovení tak nebylo nutné.
12. Z výše uvedených skutečností tedy vyplývá, že krajský soud dále vážil pouze připomínku navrhovatele k tomu, že zřejmě nedošlo k vyvěšení oznámení o svolání zasedání okrskové volební komise ve smyslu § 15 odst. 2 cit. zákona včas, jak uvedeno výše. Z pohledu volebního procesu se jedná o fázi přípravy voleb, kdy lze, dle přesvědčení krajského soudu, podřídně odkázat na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, v němž soud zdůraznil, že by náprava takového pochybení měla nastat pokud možno hned „na místě“ (viz usnesení čj. Vol 67/2010-47; dostupné na www.nssoud.cz). Vzhledem k výše uvedenému algoritmu soudního přezkumu podnětů a stížností na určitá pochybení volebního procesu nelze v daném případě, s ohledem na výše uvedené skutečnosti, než dospět k závěru, že navrhovatelem uvedené pochybení nemohlo mít svojí intenzitou prakticky žádný dopad na výsledky voleb, nebyla totiž naplněna

první podmínka tam uvedená, a to porušení některých ustanovení zákona o volbách. Stížnost navrhovatele tak krajský soud hodnotil jako nedůvodnou. Krajský soud nezaznamenal žádné námitky na nefunkčnost uvedené volební komise ve smyslu § 16 cit. zákona, či nesplnění tam stanovených povinností komise v průběhu celého trvání voleb. Závěr krajského soudu pak jistě podporuje i výše uvedená skutečnost, že v dané obci byla volební účast téměř 80 %.

13. V souladu s ust. § 90 odst. 3 s.ř.s. krajský soud návrh zamítl.
14. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ustanovení § 93 odst. 4 s.ř.s., dle něhož na náhradu nákladů řízení nemá ve věcech volebních právo žádný z účastníků řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení nejsou opravné prostředky přípustné.

Toto usnesení nabývá právní moci vyvěšením na úřední desku soudu.

Hradec Králové 20. října 2022

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
předsedkyně senátu